

13. ข้อมูลการเงินที่สำคัญ

รอบบัญชีของบริษัทเริ่มวันที่ 1 พฤศจิกายน และสิ้นสุดวันที่ 31 ตุลาคม ของทุกปี

13.1) รายงานของผู้สอบบัญชี

- 1) ผู้สอบบัญชี
 - ปี 2561 นางสาวจันทิรา จันทราชัยโชติ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 6326
บริษัท ดีลอยท์ ทูช โรมัทสு ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด
 - ปี 2562 นางสาวจันทิรา จันทราชัยโชติ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 6326
บริษัท ดีลอยท์ ทูช โรมัทสு ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด
 - ปี 2563 นางสาวจันทิรา จันทราชัยโชติ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 6326
บริษัท ดีลอยท์ ทูช โรมัทสு ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด
- 2) สรุปรายงานการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา
 - ปี 2561 ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบงบการเงินโดยให้ความเห็นโดยไม่มีเงื่อนไข
 - ปี 2562 ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบงบการเงินโดยให้ความเห็นโดยไม่มีเงื่อนไข
 - ปี 2563 ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบงบการเงินโดยให้ความเห็นโดยไม่มีเงื่อนไข

13.2) สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อย และหลักเกณฑ์ในการทำงบการเงินรวม

งบการเงินปีระหว่างปี 2561 - 2563 ประกอบด้วยบริษัทย่อยจำนวนทั้งสิ้น 13 แห่ง โดยมีสัดส่วนการถือหุ้น ณ 31 ตุลาคม ดังนี้

ตารางที่ 13.1: แสดงสัดส่วนการถือหุ้นของบริษัททางตรงและทางอ้อม

	อัตราร้อยละของการถือหุ้น		
	2563	2562	2561
บริษัท น้ำตาลท่ามะกา จำกัด	90.21	90.21	90.21
บริษัท โรงงานน้ำตาลนิวกุ้งไทย จำกัด	95.78	95.78	95.78
บริษัท น้ำตาลนิวกุ้งสันหล้า จำกัด	98.61	98.61	98.61
บริษัท เคเอสแอล เรียวเอสเทต จำกัด*	91.02	91.02	91.02
บริษัท เค.เอส.แอล.เอ็กซ์พอร์ตเทรดดิ้ง จำกัด**	79.55	79.55	79.55
บริษัท เคเอสแอล แมททีเรียล ซัพพลายส์ จำกัด	100.00	100.00	100.00
บริษัท โรงไฟฟ้าน้ำตาลขอนแก่น จำกัด	100.00	100.00	100.00
บริษัท เคเอสแอล. อะโกร แอนด์ เทรดดิ้ง จำกัด	100.00	100.00	100.00
บริษัท ดับบลิวเอสพี โลจิสติกส์ จำกัด	100.00	100.00	100.00
บริษัท น้ำตาลสะพานมะเขือ จำกัด	98.00	98.49	98.49
Koh Kong Plantation Company Limited***	80.00	80.00	80.00
Koh Kong Sugar Industry Company Limited	88.02	80.00	80.00
Wynn In Trading Company Limited	100.00	100.00	100.00

.....รับรองความถูกต้อง

หมายเหตุ

*ถือหุ้นทางอ้อมผ่านบริษัท น้ำตาลท่ามะกา จำกัด

**ถือหุ้นทางอ้อมผ่าน บริษัท โรงงานน้ำตาลนิวกูญไทย จำกัด บริษัท น้ำตาลท่ามะกา จำกัด และบริษัท น้ำตาลนิวกว้างสันหลี จำกัด

*** ถือหุ้นทางอ้อมผ่าน Wynn In Trading Co., Ltd.

13.3) งบกำไรขาดทุนรวม

รายได้จากการขายและการให้บริการ

ปี 2563 บริษัทมีรายได้จากการดำเนินงานรวมทั้งสิ้น 11,853 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนจำนวน 6,002 ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 34 โดยมีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย : ล้านบาท)

โครงสร้างรายได้	ปี 2563	ปี 2562	เพิ่มขึ้น (ลดลง)
รายได้จากการขาย	11,672	17,490	(5,818)
น้ำตาลทรายและกากน้ำตาล	10,043	15,413	(5,370)
ไฟฟ้า	1,167	1,205	(38)
ปุ๋ย น้ำมัน และอื่นๆ (ธุรกิจสนับสนุน)	462	872	(410)
รายได้จากการให้บริการ	181	365	(184)
รวมรายได้จากการขายและให้บริการ	11,853	17,855	(6,002)

ในปี 2563 (1) รายได้จากธุรกิจน้ำตาลที่ลดลงมีสาเหตุหลักมาจากสภาวะภัยแล้งรุนแรงซึ่งทำให้ปริมาณผลผลิตอ้อยทั่วประเทศไทยลดลงมากกว่าร้อยละ 40 ทั้งนี้ รายได้จากการขายในปีนี้ลดลงจำนวน 5,370 ล้านบาท หรือร้อยละ 35 ซึ่งมาจากการลดลงของปริมาณการขายน้ำตาลร้อยละ 45 ส่วนราคาขายน้ำตาลโดยเฉลี่ยของปีนี้จะเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 15 ตามสภาวะราคาน้ำตาลตลาดโลกที่ปรับตัวขึ้น (2) รายได้จากการขายไฟฟ้าลดลงประมาณ 38 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 3 และ (3) รายได้จากธุรกิจสนับสนุนที่ลดลง 410 ล้านบาท หรือร้อยละ 47 มีสาเหตุหลักจากกิจกรรมทางการค้าที่สัมพันธ์กับธุรกิจน้ำตาลมีปริมาณลดลง ได้แก่ การขายปุ๋ยและยา และการขายน้ำมัน ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้ในภาพรวมรายได้จากการดำเนินงานโดยรวมลดลงอย่างมากเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

บริษัทมีต้นทุนขายและการให้บริการรวมทั้งสิ้น 10,082 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมาจำนวน 4,148 ล้านบาท หรือร้อยละ 29 โดยมีสาเหตุหลักจากต้นทุนวัตถุดิบหลักคืออ้อยที่มีราคาสูงขึ้นกว่าปีก่อน ประมาณร้อยละ 20 - 25 และการลดลงของปริมาณอ้อยยังส่งผลให้ต้นทุนการผลิตอื่นต่อหน่วยสูงขึ้น อันได้แก่ ค่าเสื่อมราคาและต้นทุนคงที่อื่น อีกทั้งต้นทุนวัตถุดิบในการผลิตไฟฟ้าก็สูงขึ้นจากการที่บริษัทต้องใช้เชื้อเพลิงอื่นซึ่งมีต้นทุนสูงกว่าเพื่อทดแทนกากอ้อย

.....รับรองความถูกต้อง

ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหาร

ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหาร จำนวน 1,365 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 55 ส่วนใหญ่ประกอบด้วย

- (1) ค่าธรรมเนียมกองทุนฯ ลดลงทั้งจำนวน 1,262 ล้านบาท เนื่องจากการยกเลิกค่าธรรมเนียมดังกล่าวของกองทุนฯ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2562
- (2) ค่าใช้จ่ายในการขายอื่น จำนวน 451 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 52 โดยลดลงจากการปริมาณการขายน้ำตาลทั้งในและต่างประเทศ
- (3) ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับพนักงาน จำนวน 309 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 14
- (4) ค่าตอบแทนผู้บริหาร จำนวน 142 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 6
- (5) ขาดทุนจากการยกเลิกสัญญาขาย จำนวน 171 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นทั้งจำนวน

รายได้อื่นและค่าใช้จ่ายอื่น ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทรายได้/ค่าใช้จ่าย	ปี 2563	ปี 2562
(1) รายได้อื่น ประกอบด้วย		
(1.1) รายได้อื่น	248	341
(1.2) รายได้ค่าตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทราย	-	101
(1.3) รายได้จากโครงการเงินช่วยเหลือฯ จากกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย	-	308
รวมรายได้อื่น	248	750
(2) กำไร (ขาดทุน) อื่นๆ และค่าใช้จ่ายอื่น - สุทธิ ประกอบด้วย		
(2.1) กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน	29	-16
(2.2) กำไร (ขาดทุน) จากการลงทุนในตราสารอนุพันธ์	-394	121
(2.3) ขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพ	-36	-26
(2.4) กำไรจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	123	207
(2.5) กำไรจากการจำหน่ายและตัดจำหน่ายสินทรัพย์	77	27
(2.6) ขาดทุนจากการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	-113	-62
(2.7) เงินนำส่งเข้ากองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย *	-330	-
รวมกำไร (ขาดทุน) อื่นๆ และค่าใช้จ่ายอื่น - สุทธิ	-644	251

หมายเหตุ * เงินนำส่งเข้ากองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย จำนวน 330 ล้านบาท เป็นเงินนำส่งของปี 2561 และ 2562 ที่บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายลักษณะที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว (one-time transaction) ในปี 2563 ตามมติคณะรัฐมนตรีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาลงวันที่ 26 พฤษภาคม 2563

ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม

บริษัทมีส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม จำนวน 323 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 221 (ปี 2562 : 101 ล้านบาท) เนื่องด้วยการเติบโตของธุรกิจและผลประกอบการที่ดีขึ้นของกลุ่มบริษัท บีบีจีไอ จำกัด (มหาชน) จากการผลิตและจำหน่ายแอลกอฮอล์ เอทานอลและไบโอดีเซล

.....รับรองความถูกต้อง

จากข้อมูลดังกล่าว ทำให้บริษัทมีกำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้ (EBIT) จำนวน 333 ล้านบาท ซึ่งลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 80 (ปี 2562 : 1,689 ล้านบาท)

ต้นทุนทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้

ปี 2563 บริษัทมีต้นทุนทางการเงินจำนวน 497 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 30 อันเนื่องมาจากการจ่ายชำระคืนเงินกู้ระยะยาวในระหว่างปีและอัตราดอกเบี้ยของเงินกู้ยืมระยะสั้นลดลง ส่วนภาระค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคล จำนวน 66 ล้านบาท แสดงเป็นรายได้ของบริษัทในงบการเงิน เนื่องด้วยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในอนาคต

จากผลประกอบการดังกล่าว สำหรับปี 2563 บริษัทมีผลขาดทุนสุทธิจำนวน 98 ล้านบาท (ปี 2562 : กำไรสุทธิ 830 ล้านบาท) ซึ่งเป็นขาดทุนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยจำนวน 15 ล้านบาท และแสดงผลขาดทุนสุทธิในส่วนของบริษัทใหญ่จำนวน 83 ล้านบาท

ตารางที่ 13.2 : แสดงงบกำไรขาดทุนรวมของบริษัท และบริษัทย่อย เปรียบเทียบ 3 ปีย้อนหลัง

งบกำไรขาดทุนโดยสรุป (ล้านบาท)	2563	2562	% เปลี่ยนแปลง	2561
รายได้จากการดำเนินงาน	11,853	17,855	-34%	17,812
ต้นทุนจากการดำเนินงาน	(10,082)	(14,230)	-29%	(14,681)
กำไรขั้นต้น	1,771	3,625	-51%	3,131
รายได้อื่น	248	750	-67%	892
ค่าใช้จ่ายในการขาย	(451)	(944)	-52%	(770)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(772)	(681)	13%	(720)
ค่าตอบแทนผู้บริหาร	(142)	(151)	-6%	(142)
ค่าธรรมเนียมกองทุน	-	(1,262)	-100%	(1,116)
กำไรก่อนหักกำไร(ขาดทุน)อื่นๆ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ	654	1,337	-51%	1,275
กำไร(ขาดทุน)อื่นๆ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ-สุทธิ	(644)	251	-357%	282
ส่วนแบ่งกำไรบริษัทร่วม	323	101	220%	145
กำไรก่อนหักต้นทุนทางการเงินและภาษี	333	1,689	-80%	1,702
ต้นทุนทางการเงิน	(497)	(710)	-30%	(728)
ภาษีเงินได้	66	(149)	-144%	(144)
ผู้ถือหุ้นส่วนน้อย	15	(8)	-288%	18
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	(83)	822	-110%	848
กำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้น	(0.02)	0.19	-111%	0.19
อัตรากำไรขั้นต้น	14.9%	20.3%		17.6%
อัตรากำไร (ขาดทุน) สุทธิ	-0.7%	4.6%		4.8%

.....รับรองความถูกต้อง

เมื่อพิจารณาในส่วนของโครงสร้างรายได้จากการดำเนินงาน ปี 2563 บริษัทมีรายได้รวมทั้งสิ้น 11,853 ล้านบาท โดยประกอบด้วยรายได้หลัก คือ (1) รายได้จากการขายน้ำตาลและกากน้ำตาล 10,043 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 84.7 ของรายได้รวมจากการดำเนินงาน (2) รายได้จากการขายไฟฟ้าและไอน้ำจำนวน 1,251 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.6 ของรายได้รวมจากการดำเนินงาน และ (3) รายได้จากงานบริการอื่น จำนวน 181 ล้านบาท และรายได้จากการซื้อมาขายไป จำนวน 353 ล้านบาท ส่วนที่เหลือเป็นรายได้อื่นๆ อีกจำนวน 25 ล้านบาท

ตารางที่ 13.3 : โครงสร้างรายได้ของบริษัท 3 ปีย้อนหลัง

โครงสร้างรายได้จากการดำเนินงาน (ล้านบาท)	2563		2562		% เปลี่ยนแปลง	2561	
รายได้จากการดำเนินงานปกติ							
รายได้จากการขายน้ำตาลและกากน้ำตาล	10,043	84.7%	15,413	86.3%	-35%	15,353	86.2%
รายได้จากการขายไฟฟ้าและไอน้ำ	1,251	10.6%	1,326	7.4%	-6%	1,211	6.8%
รายได้จากงานบริการ	181	1.5%	365	2.0%	-50%	405	2.3%
รายได้อื่น ๆ	25	0.2%	86	0.5%	-71%	93	0.5%
รวม	11,500	97.0%	17,190	96.3%	-33%	17,062	95.8%
รายได้จากการดำเนินงาน ซื้อมาขายไป							
รายได้จากการขายน้ำมัน	182	1.5%	362	2.0%	-50%	440	2.5%
รายได้จากการขายปุ๋ย	155	1.3%	242	1.4%	-36%	273	1.5%
รายได้จากการขายพัสดุ	16	0.1%	61	0.3%	-74%	37	0.2%
รวม	353	3.0%	665	3.7%	-47%	750	4.2%
รวมรายได้จากการดำเนินงาน	11,853	100.0%	17,855	100.0%	-34%	17,812	100.0%

13.4) งบแสดงฐานะการเงินรวม

ตารางที่ 13.4 : สรุปงบแสดงฐานะการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อยของบริษัท เปรียบเทียบ 3 ปีย้อนหลัง

งบแสดงฐานะการเงินโดยสรุป (ล้านบาท)	2563	2562	% เปลี่ยนแปลง	2561
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	138	2,430	-94%	129
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	1,203	1,287	-7%	2,476
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	786	926	-15%	1,533
สินค้าคงเหลือ	2,049	2,774	-26%	4,089
สินทรัพย์ชีวภาพ	42	52	-19%	61
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ	56	45	24%	46
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	4,273	3,965	8%	3,879
เงินลงทุนระยะยาวอื่น ๆ	157	245	-36%	335
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินที่จะได้รับชำระเกินกว่าหนึ่งปี	361	-	100%	-
ลูกหนี้กองทุนอ้อยและน้ำตาลทรายที่จะได้รับชำระเกินกว่าหนึ่งปี	-	541	-100%	441
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	144	146	-1%	243
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	5,775	5,637	2%	5,167
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	25,891	25,868	0.1%	26,924
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ๆ	247	205	20%	219
รวมสินทรัพย์	41,122	44,121	-7%	45,542
หนี้สินหมุนเวียน	11,388	11,818	-4%	13,924
หนี้สินไม่หมุนเวียน	10,188	13,282	-23%	12,979
รวมหนี้สิน	21,576	25,100	-14%	26,903
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	19,546	19,021	3%	18,639
ส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่	19,027	18,606		18,210
อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	1.10	1.32		1.44
อัตราส่วนหนี้สินส่วนที่มีดอกเบี้ยต่อทุน	0.96	1.16		1.26

ณ สิ้นปี 2563 บริษัทมีสินทรัพย์รวม 41,122 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 7 หนี้สินรวม 21,576 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 14 ในขณะที่ส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 19,546 ล้านบาท นั้นเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 จึงส่งผลให้อัตราหนี้สินต่อทุนลดลงจาก 1.32 เท่า เหลือ 1.10 เท่า และอัตราหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อทุนลดลงจาก 1.16 เท่า เหลือ 0.96 เท่า อันเนื่องมาจากการชำระภาระเงินกู้ระยะยาวจำนวนมาก ประกอบกับการเพิ่มขึ้นของส่วนของผู้ถือหุ้นจากการประเมินมูลค่าที่ดินใหม่ในปี 2563

.....รับรองความถูกต้อง

โดยรายการที่เปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ของรายการในงบแสดงฐานะการเงินมีดังต่อไปนี้

- เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลดลง เป็นจำนวน 2,292 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 94 โดยมีสาเหตุหลักจากการลดลงอย่างมากของเงินฝากระหว่างทาง เนื่องด้วยมีการขายส่งออกน้ำตาลและได้รับชำระหนี้จำนวนมากในช่วงใกล้สิ้นเดือนตุลาคม 2562
- สินค้าคงเหลือ ลดลงจำนวน 725 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 26 โดยมีสาเหตุหลักจากปริมาณผลผลิตน้ำตาลที่ลดลงจากสภาวะภัยแล้งรุนแรง ในขณะที่ความต้องการในตลาดยังใกล้เคียงเดิม
- เงินลงทุนในบริษัทร่วม เพิ่มขึ้นจำนวน 308 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 8 มีสาเหตุหลักจากผลกำไรของกลุ่มบริษัท บีบีจีไอ
- ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าทางการเงิน เพิ่มขึ้นทั้งจำนวนคือ 381 ล้านบาท จากการทำสัญญาเช่าการเงินเพื่อให้เช่าทรัพย์สินกลุ่มหนึ่งกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันแห่งหนึ่ง โดยมีกำหนดรับชำระภายในปีภายในระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี ซึ่งมีส่วนของลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดรับชำระภายในหนึ่งปี จำนวน 20 ล้านบาท
- ลูกหนี้กองทุนอ้อยและน้ำตาลทรายส่วนที่จะได้รับชำระเกินกว่าหนึ่งปี ลดลงทั้งจำนวน คือ 541 ล้านบาท อันเนื่องจากการหักกลบหนี้กับเงินนำส่งเข้ากองทุนอ้อยและน้ำตาลทรายในปี 2563 ทั้งนี้ ลูกหนี้ส่วนที่เหลือจากการหักกลบจำนวน 447 ล้านบาท ได้จัดประเภทเป็นส่วนที่จะได้รับชำระภายในหนึ่งปี
- หุ้นกู้ระยะยาว ลดลง 3,500 ล้านบาท จากการจ่ายคืนหุ้นกู้ที่ครบกำหนดชำระระหว่างปี

นอกจากการเปลี่ยนแปลงข้างต้น ในระหว่างปี 2563 ที่ดินกลุ่มที่ใช้ในการดำเนินงานได้มีการประเมินมูลค่าใหม่โดยผู้ประเมินราคาอิสระ ทั้งนี้ มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ดังกล่าวเพิ่มขึ้นรวมสุทธิจำนวน 1,033 ล้านบาท

.....รับรองความถูกต้อง

13.5) งบกระแสเงินสดรวม

ตารางที่ 13.5 : แสดงงบกระแสเงินสดรวม เปรียบเทียบ 3 ปีย้อนหลัง

งบกระแสเงินสดโดยสรุป (ล้านบาท)	2563	2562	% เปลี่ยนแปลง	2561
กำไร + ค่าเสื่อม + รายการที่ไม่ใช่เงินสด (Non Cash)	1,028	2,546	-60%	2,449
เปลี่ยนแปลงใน Working Capital	507	76	567%	(3,145)
กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน	1,535	2,622	-41%	(696)
ลงทุนในที่ดิน อาคาร เครื่องจักร (สุทธิ)	(435)	(414)	5%	(1,132)
กระแสเงินสดจากการลงทุน	(228)	117	-295%	(863)
กระแสเงินสดจากการจัดหาเงิน	(3,591)	(457)	686%	1,512
เงินสดเปลี่ยนแปลง	(2,293)	2,301		(24)
เงินสดปลายงวด	138	2,430		129
กำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษี	333	1,689	-80%	1,702
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	1,080	1,205	-10%	1,264
กำไรก่อนดอกเบี้ย ภาษี ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย (EBITDA)	1,413	2,894	-51%	2,966

ในปี 2563 บริษัทได้รับกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน จำนวน 1,535 ล้านบาท ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 41 โดยมีสาเหตุหลักมาจากปี 2563 บริษัทมีผลขาดทุนจากการดำเนินงาน อันมีสาเหตุหลักจากน้ำตาลที่ขายลดลงจากปีก่อน เนื่องจากการขาดแคลนวัตถุดิบหลักคืออ้อยจากสภาวะภัยแล้ง ประกอบกับในปีก่อน (ปี 2562) บริษัทได้ทยอยระบายขายสินค้าคงค้างจากงวดปีก่อนๆ อย่างไรก็ตาม ในปีปัจจุบัน บริษัทบริหารให้มีกระแสเงินสดรับเพิ่มขึ้นจากการให้สินเชื่อชาวไร่ที่ลดลงและการทยอยรับชำระหนี้ ส่วนลูกหนี้การค้ายังมีระยะเวลาการให้สินเชื่อยังคงเดิม โดยลูกหนี้การค้าลดลงเล็กน้อย เนื่องจากการเร่งการชำระหนี้จากลูกหนี้ ทำให้บริษัทมีกระแสเงินสดเข้าดีขึ้นจากการบริหารลูกหนี้ดังกล่าว

ในส่วนกระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน บริษัท มีกระแสเงินสดจ่ายสุทธิ จำนวน 228 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักจากการลงทุนสุทธิในสินทรัพย์ถาวร โดยมีเงินจ่ายสุทธิจำนวน 430 ล้านบาท ในขณะที่ได้รับเงินจากการรับชำระหนี้เงินให้กู้ยืมระยะสั้นและระยะยาว จำนวน 103 ล้านบาท และเงินสดรับจากเงินปันผลและดอกเบี้ยรับจำนวน 81 ล้านบาท

ในกิจกรรมจัดหาเงิน บริษัทมีกระแสเงินสดออกสุทธิ จำนวน 3,591 ล้านบาท ซึ่งมีสาเหตุหลัก คือ การจ่ายชำระหนี้กู้ยืมจำนวน 3,500 ล้านบาท และมีการจ่ายเงินปันผลจำนวน 221 ล้านบาท

13.6) อัตราส่วนทางการเงิน

ตารางที่ 13.6 : แสดงอัตราส่วนทางการเงิน เปรียบเทียบ 3 ปีย้อนหลัง

อัตราส่วนทางการเงิน	2563	2562	2561
อัตราส่วนสภาพคล่อง			
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	0.38	0.64	0.60
อัตราส่วนสินทรัพย์คล่องตัว	0.19	0.39	0.30
ระยะเวลาการเก็บหนี้ - ลูกหนี้การค้า (วัน)	16	21	19
ระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้า (วัน)	88	88	89
อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้			
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	1.10	1.32	1.44
อัตราส่วนหนี้สินที่มีดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	0.96	1.16	1.24
อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	0.44	0.62	0.61
อัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุน			
อัตราผลตอบแทนจากการใช้สินทรัพย์	0%	2%	2%
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	-0.4%	4.3%	4.5%
อัตราส่วนวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน			
อัตรากำไรขั้นต้น	15%	20%	18%
กำไรจากการดำเนินงานต่อยอดขาย	0%	9%	9%
กำไรสุทธิก่อนภาษีต่อยอดขาย	-1%	5%	5%
กำไรสุทธิต่อยอดขาย	-1%	5%	5%
การวัดราคาทางการตลาด			
มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น	4.43	4.31	4.13
กำไรต่อหุ้น	(0.02)	0.19	0.19

จากอัตราส่วนทางการเงินปี 2563 ข้างต้น อัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุนและประสิทธิภาพในการดำเนินงาน จะลดลง เนื่องจากผลประกอบการที่ขาดทุน 83 ล้านบาท (ปี 2562 : กำไร 822 ล้านบาท) อันมีสาเหตุหลักจากสภาวะภัยแล้ง ในปีการเพาะปลูก 2562/2463 ที่ทำให้รายได้และความสามารถในการทำกำไรจากธุรกิจน้ำตาลลดลงอย่างมาก ประกอบกับ บริษัทได้รับเงินที่ต้องนำส่งกองทุนอ้อยและน้ำตาลทรายของสองปีก่อน (ปี 2561 และ 2562) จำนวน 330 ล้านบาท เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว (one-time transaction) ในปีปัจจุบัน ส่วนอัตรากำไรขั้นต้นลดลงมีสาเหตุหลักจากต้นทุนวัตถุดิบหลักที่สูงขึ้นประกอบปริมาณอ้อยที่น้อยลงทำให้การใช้ประโยชน์จากต้นทุนคงที่อื่น ๆ ลดลงทั้งในการผลิตน้ำตาลและไฟฟ้า แม้ราคาขายถั่วเฉลี่ยจะเพิ่มขึ้นจากผลกระทบของราคาตลาดโลก แต่ยังคงไม่เพียงพอต่อการชดเชยต้นทุนที่เพิ่มขึ้น

.....รับรองความถูกต้อง

อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ ได้แก่ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (D/E Ratio) และอัตราส่วนหนี้สินที่มีดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (IBD/E Ratio) ลดลงหรือดีขึ้นกว่าปีก่อน สืบเนื่องมาจากการชำระหนี้หนี้กู้ยืมที่ครบกำหนดในระหว่างปี (3,500 ล้านบาท) และการบริหารเงินทุนที่ต้องใช้ในระหว่างปี โดยการควบคุมการลงทุนในทรัพย์สินถาวรใหม่และการให้สินเชื่อชาวไร่

อัตราส่วนสภาพคล่องลดลงจากปีก่อน โดยพบว่าอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนและอัตราส่วนสินทรัพย์คล่องตัวลดลง อันมีสาเหตุหลักจากการบริหารต้นทุนทางการเงิน ทำให้มีการใช้วงเงินสินเชื่อระยะสั้นเพิ่มขึ้นในระหว่างปี เนื่องด้วยการกู้ระยะยาวจะพิจารณาในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2564 เพื่อให้เหมาะสมกับช่วงเวลาที่ต้องชำระหนี้ระยะยาวและสถานะตลาดตราสารหนี้ ในขณะที่ปี 2562 บริษัทได้เสริมสภาพคล่องโดยการออกหุ้นกู้ระยะยาวล่วงหน้าไว้เนื่องจากสถานะตลาดตราสารหนี้ อำนวย จึงได้บริหารโดยนำบางส่วนมาชำระเงินกู้ระยะสั้นช่วงสิ้นปี 2562 ระหว่างรอการชำระหนี้สินระยะยาวในปีถัดมา (ปี 2562) สำหรับการบริหารลูกหนี้การค้า ระยะเวลาในการรับชำระหนี้ลดลงเนื่องจากการบริหารให้ลูกหนี้ชำระหนี้เร็วขึ้นตั้งแต่ปลายปี 2562 จนถึงปี 2563

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

บริษัท น้ำตาลขอนแก่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (KSL หรือ บริษัท) ขอชี้แจงผลการดำเนินงานประจำปี 2563 (ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2562 ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2563) บริษัทแสดงผลประกอบการส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่ ด้วยผลขาดทุนสุทธิจำนวน 83 ล้านบาท โดยผลการดำเนินงานและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2562 รวมถึงข้อมูลอื่นที่สำคัญ โดยสรุปได้ดังนี้

ภาพรวมของธุรกิจน้ำตาลและข้อมูลธุรกิจที่สำคัญ

ในปีปัจจุบัน ธุรกิจน้ำตาลได้รับผลกระทบอย่างมากจากสภาวะภัยแล้งรุนแรงในประเทศไทย โดยส่งผลให้ปริมาณผลผลิตอ้อยทั่วประเทศในปีการผลิต 2562/2563 ลดลงมากกว่าร้อยละ 40 เมื่อเทียบกับปีการผลิต 2561/2562 และทำให้ปริมาณผลผลิตน้ำตาลของโรงงานน้ำตาลในประเทศลดลงอย่างมาก ทั้งนี้ ในปีการผลิต 2562/2563 บริษัทมีผลผลิตน้ำตาลเป็นอันดับ 4 ของประเทศไทยหรือคิดเป็นร้อยละ 7.05 โดยสามารถผลิตน้ำตาลในประเทศได้รวม 0.59 ล้านตัน ในขณะที่ปีก่อนผลิตได้ 1.13 ล้านตัน หรือลดลงประมาณร้อยละ 48 ทั้งนี้ในปี 2563 ราคาขายถั่วเฉลี่ยทั้งในประเทศและส่งออกในปี 2563 ถือว่าดีกว่าปีก่อนประมาณร้อยละ 15

ผลการดำเนินงานและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ

บริษัทมีผลขาดทุนจากการดำเนินงานในปีบัญชี 2563 จำนวน 83 ล้านบาท จากเดิมในปีบัญชี 2562 มีกำไรสุทธิจำนวน 822 ล้านบาท โดยมีรายละเอียดผลการดำเนินงานและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญดังต่อไปนี้

รายได้จากการขายและการให้บริการ

ปีบัญชี 2563 บริษัทมีรายได้จากการดำเนินงานรวมทั้งสิ้น 11,853 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนจำนวน 6,002 ล้านบาท หรือร้อยละ 34 โดยสรุปได้ดังนี้

(หน่วย : ล้านบาท)			
โครงสร้างรายได้	ปี 2563	ปี 2562	เพิ่มขึ้น (ลดลง)
รายได้จากการขาย	11,672	17,490	(5,818)
น้ำตาลทรายและกากน้ำตาล	10,043	15,413	(5,370)
ไฟฟ้า	1,167	1,205	(38)
ปุ๋ย น้ำมัน และอื่นๆ (ธุรกิจสนับสนุน)	462	872	(410)
รายได้จากการให้บริการ	181	365	(184)
รวมรายได้จากการขายและให้บริการ	11,853	17,855	(6,002)

.....รับรองความถูกต้อง

(1) ในปีบัญชี 2563 รายได้จากการขายน้ำตาลและกากน้ำตาลที่ลดลง จำนวน 5,370 ล้านบาท หรือร้อยละ 35 มีสาเหตุหลักมาจากผลกระทบจากสภาวะภัยแล้งตามที่กล่าวข้างต้น ส่งผลให้ปริมาณการขายน้ำตาลรวมในปี 2563 ลดลงประมาณร้อยละ 45 ส่วนราคายาน้ำตาลโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 เนื่องจากราคาตลาดโลกของน้ำตาลปรับตัวสูงขึ้นในปี 2563

(2) รายได้จากการขายไฟฟ้าลดลง 38 ล้านบาท หรือร้อยละ 3

(3) รายได้จากธุรกิจสนับสนุนลดลง จำนวน 410 ล้านบาท หรือร้อยละ 47 มีสาเหตุหลักจากกิจกรรมทางการค้าที่สัมพันธ์กับธุรกิจน้ำตาลมีปริมาณลดลง

กำไรขั้นต้น

ปีบัญชี 2563 บริษัทมีกำไรขั้นต้น 1,771 ล้านบาท คิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 15 ซึ่งลดลงจากปีบัญชี 2562 ที่มีกำไรขั้นต้น 3,625 ล้านบาท หรืออัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 20 โดยกำไรขั้นต้นลดลงตามปริมาณขายที่ลดลง ส่วนอัตรากำไรขั้นต้นที่ลดลงมีสาเหตุหลักจากต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น อันเนื่องมาจากต้นทุนค่าวัตถุดิบ(อ้อย) รวมถึงค่าเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าที่สูงขึ้น ประกอบกับต้นทุนการผลิตอื่นต่อหน่วยที่สูงขึ้นจากการลดลงของปริมาณอ้อยเข้าหีบ ทั้งนี้ ประเมินการราคาอ้อยสำหรับฤดูกาลผลิตปี 2562/2563 เพิ่มขึ้นจากปีการผลิต 2561/2562 ในอัตราร้อยละ 20 - 25 ซึ่งบริษัทประมาณการราคาอ้อยโดยอ้างอิงตามวิธีคำนวณจากสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย

รายได้จากการลงทุนในบริษัทร่วมและรายได้อื่น

(1) ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมเพิ่มขึ้น จำนวน 221 ล้านบาท (ปีบัญชี 2563 : 322 ล้านบาท และปีบัญชี 2562 : 101 ล้านบาท)

(2) รายได้อื่นลดลงจากปี 2562 จำนวน 502 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักดังนี้

- ปีบัญชี 2562 บริษัทรับรู้รายได้จากโครงการเงินช่วยเหลือและแก้ปัญหาความเดือดร้อนของชาวไร่และโรงงานน้ำตาลทรายจากสำนักงานกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย จำนวน 308 ล้านบาท (ปีบัญชี 2563 : ไม่มี)
- ปีบัญชี 2562 บริษัทรับรู้รายได้ค่าตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทราย 101 ล้านบาท เงินชดเชยดังกล่าวเป็นเงินชดเชยที่บริษัทคาดว่าจะได้รับจากกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย เนื่องจากราคาอ้อยขั้นสุดท้ายและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายขั้นสุดท้ายคาดว่าจะต่ำกว่าขั้นต้น ซึ่งกองทุนฯ ต้องจ่ายชดเชยส่วนต่างของค่าอ้อยและผลตอบแทนฯ ดังกล่าวให้กับบริษัท โดยไม่ต้องขอคืนค่าอ้อยที่เคยจ่ายเกินจากชาวไร่โดยตรง (ปีบัญชี 2563 : ไม่มี)

ต้นทุนในการจัดจำหน่าย

ต้นทุนในการจัดจำหน่ายลดลงจำนวน 1,755 ล้านบาท โดยลดลงจาก 2,206 ล้านบาท ในปีก่อน เหลือ 451 ล้านบาท ในปีบัญชี 2563 โดยมีสาเหตุหลักจาก (1) การยกเลิกการนำส่งค่าธรรมเนียมเข้าสำนักงานกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2562 เป็นต้นมา ทำให้มีค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ลดลงเป็นจำนวนเงิน 1,262 ล้านบาท ประกอบกับ (2) ปริมาณการขายน้ำตาลที่ลดลง โดยเฉพาะปริมาณการส่งออก ทำให้ค่าจัดเก็บน้ำตาลและค่าขนส่งลดลงประมาณ 493 ล้านบาท

ค่าใช้จ่ายบริหารและค่าใช้จ่ายอื่นๆ

รายการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ มีดังนี้

- บริษัทมีรายการค่าใช้จ่ายที่รับรู้เฉพาะเพียงครั้งเดียวในปีปัจจุบัน (one-time transaction) คือ บริษัทรับรู้เงินนำส่งเข้ากองทุนอ้อยและน้ำตาลทรายของสองปีก่อน (ปีบัญชี 2562 และ 2561) จำนวนรวม 330 ล้านบาท เป็นค่าใช้จ่ายในปี 2563 ทั้งนี้ เงินนำส่งเข้ากองทุนฯ ดังกล่าวคำนวณตามปริมาณอ้อยเข้าหีบของปีการผลิต 2560/2561 (ตั้งแต่ 15 ม.ค. 2561 เป็นต้นไป) และ 2561/2562 ในอัตรา 20 บาทต่อตันอ้อย ตามมติคณะรัฐมนตรีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาลงวันที่ 26 พฤษภาคม 2563
- ในปีบัญชี 2563 บริษัทรับรู้ขาดทุนจากการลงทุนในตราสารอนุพันธ์เพื่อการป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาน้ำตาลทราย จำนวน 394 ล้านบาท (ปีบัญชี 2562 : กำไรจากการลงทุนในตราสารอนุพันธ์ จำนวน 121 ล้านบาท)

ต้นทุนทางการเงิน

ต้นทุนทางการเงิน มีจำนวน 497 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน 213 ล้านบาท เนื่องจากการทยอยชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวและหุ้นกู้ รวมถึงอัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ยที่ลดลง

ในภาพรวมสถานะทางการเงิน ปีบัญชี 2563 บริษัทมีสินทรัพย์รวม 41,122 ล้านบาท หนี้สินรวม 21,576 ล้านบาท และส่วนของผู้ถือหุ้นรวม 19,546 ล้านบาท อัตราหนี้สินที่มีดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (IBD/Equity Ratio) ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2563 เท่ากับ 0.96 เท่า ซึ่งลดลงจากอัตรา 1.16 เท่า ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2562 โดยมีสาเหตุหลักจากภาระหนี้เงินกู้ที่ลดลง

.....รับรองความถูกต้อง